

**PRAKTIČNI PROGRAM USPOSABLJANJA KANDIDATOV
ZA VOZNIKE DVOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL**

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
1. učna stopnja	1.1 Priprava za vožnjo	<p>Kandidat se seznani z osnovnimi značilnosti motornega vozila in se usposobi, za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravilno uporabo zaščitne opreme (samo za kategorijo B1), – uporabo posamezne naprave in opreme vozila, – uporabo opozorilne naprave in kontrolnih luči na armaturni plošči, – pravilno odpiranje in zapiranje vrat, – nastavitev sedeža, pravilno sedenje in držo rok na volanu, – nastavitev naslonjala za glavo in uporabo varnostnih pasov, – nastavitev vzvratnih ogledal, – uporabo stopalke za sklopko, zavoro in plin, – uporabo ročne zavore, – uporabo prestavne ročice in izbiro ustreznega prestavnega razmerja, – zagon motorja poleti in pozimi, – menjavo rezervnega kolesa oziroma uporabo nadomestnih sistemov (opisno), – izvedbo varnostnih ukrepov ob koncu vožnje in izstopu iz vozila, – preverjanje zavorne in hladilne tekočine ter tekočine za pranje vetrobranskega stekla, preverjanje motornega olja, pnevmatik in vizualni pregled vozila.

<p>1.2 Počasna vožnja</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravilno uporabo sklopke in plina pri speljevanju, – pravilno držo rok na volanu in vrtenje volana, – počasno vožnjo z drsečo sklopko naravnost naprej, – vijugasto vožnjo v prvi prestavi naprej, – prestavljanje v drugo prestavo in ustavljanje, – počasno vožnjo naravnost vzvratno, – počasno vijugasto vožnjo vzvratno, – vožnjo skozi ovire naprej in vzvratno, – vzvratno vožnjo pod pravim kotom.
<p>1.3 Vožnja in menjava prestavnih razmerij</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – speljevanje in pospeševanje hitrosti, – enakomerno pospeševanje vozila in prestavljanje v višje prestave pri nizkih vrtljajih motorja, – zmanjševanje hitrosti z uporabo delovne zavore, odvzemom plina in prestavljanjem v nižje prestave, – spreminjanje smeri vožnje – slalom, – vožnjo čez oviro.
<p>1.4 Vožnja na klancu in ustavljanje v sili</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustavljanje na klancu, – speljevanje z uporabo ročne zavore na klancu navzgor/navzdol, – speljevanje z uporabo delovne zavore na klancu navzgor/navzdol, – ustavljanje v sili, – ustavitev vozila na določenem mestu.

	1.5 Obračanje vozila	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – določitev mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – spremljanje prometa v ogledalih ob upoštevanju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – uporabo vzvratnih ogledal pred spremembo smeri vožnje, – uporabo smernih utripalk, – uporabo vzvratnih ogledal pred in med zaviranjem, – uporabo vzvratnih ogledal pri vzvratni vožnji, – polkrožno obračanje, – obračanje z manevriranjem, – obračanje z uporabo stranske ceste.
	1.6 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem	<p>Kandidat je usposobljen za samostojno izvajanje osnovnih elementov tehnike vožnje.</p> <p>Kandidat je usposobljen uporabljati sekundarne naprave za upravljanje vozila (naprave za čiščenje in odmrzovanje vetrobranskega stekla, naprave za prezračevanje vozila in luči na vozilu).</p> <p>Kandidat se samooceni s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.</p>

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
2. učna stopnja	2.1 Vključevanje v promet in vožnja po manj prometnih cestah zunaj naselja	<ul style="list-style-type: none"> – Kandidat se usposobi za: – varno vključevanje v promet s poligona, kolovozne poti ali druge neprometne površine, – pravilno uporabo smernih utripalk, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – ohranitev pravilne lege in hitrosti vozila na smernem vozišču, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po cestah zunaj naselja, – predvidevanje dejanske nevarnosti, – pravilno zaviranje pri večjih hitrostih, – pravilno oceno varnostne in minimalne varnostne razdalje, – pravilno oceno razdalje med vozili, – pravilno pospeševanje in zmanjševanje hitrosti (enakomerno pospeševanje vozila in prestavljanje v višje prestave pri nizkih vrtljajih motorja oziroma zmanjševanje hitrosti z uporabo delovne zavore, odvzemu plina in prestavljanjem v nižje prestave), – vožnjo mimo ovire na vozišču, – vožnjo prek nevarnega prevoja ali večje grbe na cesti, – vožnjo po cesti skozi gozdnato območje, – vožnjo po klancu navzgor in navzdol, – speljevanje na klancu (naprej oziroma vzratno), – srečanje na zoženem delu ceste, – pravilno uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov.

<p>2.2 Vožnja po manj prometnih cestah v naselju</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – pravilno nakazovanje in spremembo lege na smernem vozišču, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po cestah v naselju, – predvidevanje dejanske nevarnosti, – upoštevanje varnostne in minimalne varnostne razdalje, – približevanje in vožnjo prek prehoda za pešce, – približevanje in vožnjo prek kolesarske steze, – razvrščanje pred križiščem in vožnjo naravnost skozenj, – razvrščanje pred križiščem in zavijanje desno, – razvrščanje pred križiščem in zavijanje levo, – prehitevanje motoristov, kolesarjev in pešcev, – obračanje z uporabo stranske ceste, enakovredne ceste ali uvoza, – vožnjo mimo avtobusnih postajališč, – uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov.
<p>2.3 Vožnja na križišču s krožnim prometom</p>	<p>Kandidat se usposobi za razvrščanje pred križiščem s krožnim prometom in vožnjo skozenj.</p>

<p>2.4 Vožnja mimo ovir na vozišču</p>	<p>Kandidat se usposobi za varno vožnjo mimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovir pri delu na cesti, – otoka za pešce in drugih objektov na cesti, – ustavljenega ali parkiranega vozila, – območja parkiranih vozil, – ustavljenega vozila javnega prevoza potnikov, – ustavljenega vozila za prevoz otrok, – vozila, ki zavija levo, – ustavljene kolone vozil, – za varno vožnjo na območju umirjenega prometa.
<p>2.5 Ustavljanje in parkiranje</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – parkiranje na parkirnem prostoru pod kotom naprej in vzvratno, – parkiranje na parkirnem prostoru pod pravim kotom, – vožnjo in parkiranje v garažni hiši, – vzvratno bočno parkiranje na parkirnem prostoru.
<p>2.6 Vožnja prek prehoda ceste čez železniško progo</p>	<p>Kandidat se usposobi za približevanje in vožnjo preko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zavarovanega prehoda ceste čez železniško progo, – nezavarovanega prehoda ceste čez železniško progo.
<p>2.7 Vožnja po enosmernih cestah</p>	<p>Kandidat se usposobi za varno vožnjo po enosmerni cesti in razvrščanje pred križiščem na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dvosmernem vozišču in za zavijanje na enosmerno cesto, – enosmerni cesti in za zavijanje na dvosmerno vozišče, – enosmerni cesti in za zavijanje na enosmerno cesto.

2.8 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem

Kandidat je usposobljen za samostojno in varno vožnjo na cestah z redkim prometom v naselju in zunaj njega, tako da:

- upošteva prometne predpise, navodila policije in prometnih redarjev,
- ustrezno predvideva morebitne in dejanske nevarnosti ter se pravilno odzove,
- upošteva načela ekološke vožnje,
- upošteva načelo defenzivnega ravnanja v prometu,
- upošteva načelo zaščite šibkejših udeležencev v prometu.

Kandidat se samooceni s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
3. učna stopnja	3.1 Vožnja po večpasovnih cestah v naselju	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtovanje vožnje po cestah v naselju in predvidevanje prometnega toka prometa, – vožnjo po večpasovni cesti v naselju in menjavo prometnih pasov, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po večpasovnih cestah v naselju, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti pri vožnji po večpasovnih cestah v naselju, – pravilno upoštevanje varnostne in minimalne varnostne razdalje v gostem prometu, – približevanje in vožnjo prek prehoda za pešce, – približevanje in vožnjo prek kolesarske steze, – razvrščanje pred križiščem in vožnjo skozi križišče, kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, – vožnjo skozi križišče, kjer promet ureja policist, – prehitevanje in vožnjo mimo ovire, – pravilno uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov, – vožnjo v zoženem delu vozišča in izmenično vključevanje vozil – sistem zadrge.

3.2 Vožnja v gostem prometu po cestah zunaj naselja

Kandidat se usposobi za:

- načrtovanje vožnje po cestah zunaj naselja in predvidevanje prometnega toka prometa,
- opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim,
- predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega,
- prepoznavanje nevarnosti pri vožnji v gostem prometu po cestah zunaj naselja,
- predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti,
- vožnjo v ovinkih,
- dohitevanje in prehitevanje enoslednih in dvoslednih vozil,
- pravilno ravnanje, ko ga prehiteva drugo vozilo,
- vožnjo v koloni,
- pravilno upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni,
- vožnjo skozi predor,
- vožnjo čez mostove (viadukte),
- vožnjo po makadamski cesti,
- vožnjo v različnih vremenskih razmerah,
- ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči.

	<p>3.3 Vožnja ponoči in ob zmanjšani vidljivosti</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtovanje vožnje ponoči v naselju in zunaj njega ter predvidevanje prometnega toka prometa, – opazovanje prometa v nočnih razmerah pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji ponoči in ob zmanjšani vidljivosti, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti, – pravilno uporabo luči na osvetljenem in neosvetljenem delu vozišča v naselju in zunaj njega, – pravilno dohitevanje in prehitevanje ponoči, – vožnjo ponoči s primerno hitrostjo glede na gostoto prometa oziroma vremenske razmere, – pravočasno zaznavanje pešcev in kolesarjev, – pravočasno zaznavanje nevarnosti naleta divjadi, – pravilno upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni, – vožnjo ponoči v ovinkih, – vožnjo v različnih vremenskih razmerah, – ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči.
--	---	--

3.4 Vožnja po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila

(za vse kategorije dvoslednih motornih vozil razen F)

Kandidat se usposobi za:

- načrtovanje vožnje po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila ter predvidevanje prometnega toka prometa,
- ekološko in varčno uporabo vozila:
 - a) pravilno uporabo električne dodatne opreme vozila in uporabo strešnih nosilcev ter je pozoren na težo vozila in tlak v pnevmatikah (ekološka vožnja),
 - b) enakomerno pospeševanje vozila in prestavljanje v višje prestave pri nizkih vrtljajih motorja,
 - c) upoštevanje varnostne razdalje v povezavi z ohranjanjem hitrosti (vožnja brez nepotrebnega zaviranja in pospeševanja) ...
- uporabo pospeševalnega pasu za vključitev na avtocesto in cesto, rezervirano za motorna vozila,
- pravilno ravnanje, ko se na avtocesto oziroma cesto rezervirano za motorna vozila vključujejo druga vozila,
- opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim,
- predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega,
- prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila,
- predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti,
- vožnjo s primerno hitrostjo glede na gostoto prometa oziroma vremenske razmere,
- pravilno upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni,
- dohitevanje in prehitevanje enoslednih in dvoslednih vozil,
- pravilno ravnanje, ko ga dohitevajo oziroma prehitevajo druga vozila,
- vožnjo ponoči oziroma ob zmanjšani vidljivosti,
- uporabo prometnega pasu za počasna vozila,
- uporabo odstavnega pasu in ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči,
- uporabo zaviralnega pasu za izključitev z avtoceste oziroma ceste, rezervirane za motorna vozila.

3.5 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem

Kandidat je usposobljen za samostojno in varno vožnjo na cestah z gostim prometom v naselju in zunaj njega, tako da:

- upošteva prometne predpise, navodila policije in prometnih redarjev,
- ustrezno predvideva morebitne in dejanske nevarnosti ter se nanje pravilno odzove,
- upošteva načela ekološke vožnje,
- upošteva načelo defenzivnega ravnanja v prometu,
- upošteva načelo zaščite šibkejših udeležencev v prometu.

Kandidat se samooceni s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.